

Liturgie Stille Week 2023

Witte donderdag 6 april 2023

De nacht van de overlevering

Voorganger: ds. Koos Staat

Organist: Marco Vriend

Muzikale medewerking: Ensemble Sursum Corda

Ter overdenking

Heer
U hebt gezegd
het was het uur van de waarheid

neem eet
neem drink
mijn leven voor jou

o liefde
sterker dan de dood

Votum en groet

Voorganger zegt: Onze Hulp is in de naam van de Heer

Organist valt in met melodie Psalm 134

Gemeente zingt:

Die al wat leeft tot aanzijn riep,
die hemel, zee en aarde schiep,
blijft ons nabij te allen tijd,
zijn trouw houdt stand in eeuwigheid

Voorganger zegt: De Heer zij met u

Organist valt in met melodie Psalm 134

Gemeente zingt:

De vrede Gods zij ook met u!
O Heer, uw Geest vervullen nu
Ons allen die hier voor U staan -
U loven wij in Jezus' naam!

Drempelgebed

Here God in de hemel,
Met een hart vol van zorgen over de toekomst kijken we om ons heen, en zien
meer lijdensweg dan opstanding.
Geef ons rust, zodat we ons kunnen concentreren en richten op U, deze bij-
zondere dagen naar Pasen toe.
Doordring ons van de betekenis van lijden en sterven van uw Zoon en laat ons
de reikwijdte van de opstanding beseffen.
Help ons om uw gaven door te geven en een naaste te zijn voor onze mede-
mensen.
Blijf niet de God van onze woorden, maar wordt God in ons hart, God in ons
hoofd, God van onze handen en God van ons leven. Amen

Samenzang: Lied 653: 1, 2, 5 (orgel)

1.

U kennen, uit en tot u leven,
Verborgene die bij ons zijn
zolang ons 't aanzijn is gegeven,
de aarde en de aardse tijd,
o Christus, die voor ons begin en einde zijn, der wereld zin!

2.

Gij zijt het brood van God gegeven,
de spijs van de eeuwigheid;
Gij zijt genoeg om van te leven
voor iedereen en voor altijd.
Gij voedt ons nog, o hemels brood,
met leven midden in de dood.

5.

Gij zijt de wijnstok van het leven,
in duizend ranken uitgebreid,
het leven, ons in U gegeven,
draagt goede vruchten op zijn tijd.
Laat ons Uw ranken zijn voorgoed,
doorstroom ons met uw hartenbloed.

Schriftlezing: Lucas 22: 1-6 (NBV21)

Het pesachmaal

Het feest van het Ongedesemde brood, dat Pesach genoemd wordt, was bijna aangebroken. De hogepriesters en de schriftgeleerden wilden Hem uit de weg ruimen en zochten naar een goede gelegenheid, want ze waren bang voor de reactie van het volk. Toen nam Satan bezit van Judas, bijgenaamd Iskariot, een van de twaalf. Hij ging naar de hogepriesters en tempelwachters en besprak met hen hoe hij Jezus aan hen zou kunnen uitleveren. Ze waren opgetogen en spraken af dat ze hem daarvoor geld zouden geven. Judas nam hun aanbod aan en zocht een gunstige gelegenheid om Jezus aan hen uit te leveren, zonder dat het volk het zou merken.

Muzikaal intermezzo: Ecco morirò dunque (Look! My death is near!)

Schriftlezing: Lucas 22: 7-13 (NBV21)

De dag van het Ongedesemde brood, waarop het pesachlam geslacht moest worden, brak aan. Jezus stuurde Petrus en Johannes op pad met de woorden: 'Ga voor ons het pesachmaal bereiden, zodat we het kunnen eten.' Ze vroegen hem: 'Waar wilt U dat we het bereiden?' Hij antwoordde: 'Let op, wanneer jullie de stad in gegaan zijn, zal jullie een man tegemoetkomen die een kruik water draagt. Volg hem naar het huis waar hij binnengaat, en zeg tegen de heer van dat huis: "De meester vraagt u: 'Waar is het gastenvertrek waar Ik met mijn leerlingen het pesachmaal kan eten?' Hij zal jullie een grote bovenzaal wijzen die al is ingericht; maak het daar klaar.' Ze gingen op weg, en alles gebeurde zoals Hij gezegd had, en ze bereidden het pesachmaal.

Muzikaal intermezzo: Via Dolorosa

Korte overweging

Samenzang: Lied 381 : 2, 3, 4 - Gij hebt mij Heer geroepen aan uw dis (orgel)

2

Gij hebt mij, Heer, geroepen aan uw dis,
het heilig feest van uw gedachtenis;
schenk mij uw Geest, opdat ik U ontmoet
in 't teken van uw lichaam en uw bloed.

3

Gij, die voor armen rijkdom hebt bereid,
voor onrechtvaardigen gerechtigheid,
zie, hoe naar U zich mijn verlangen wendt
en leid mij zelf, Heer, tot uw sacrament.

4

Wie geeft het brood, dat hongerigen voedt,
waar is de bron waaruit ik drinken moet?
Gij, Heer, alleen kunt mijn genezing zijn;
voed mij en drenk mij met uw brood en wijn.

Inzameling van de gaven

Schriftlezing: Lucas 22: 14-18 (NBV21)

Toen het tijd was, ging Hij samen met de apostelen aanliggen voor de maaltijd. Hij zei tegen hen: 'Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. Want Ik zeg jullie: Ik zal geen pesachmaal meer eten totdat het zijn vervulling heeft gekregen in het koninkrijk van God.' Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei: 'Neem deze beker en geef hem aan elkaar door. Want Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.'

Wij vieren met elkaar het Heilig Avondmaal

Rondgang met de wijn

Schriftlezing: Lucas 22: 19 (NBV21)

En Hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.'

Rondgang met het brood

Samenzang: Lied 381: 6 - U wil ik danken (orgel)

U wil ik danken, grote Levensvorst;
 Gij hebt gestild mijn honger en mijn dorst.
 Uw kracht, uw leven daalde in mij neer;
 in uw gemeenschap wil ik blijven, Heer.

Schriftlezing: Lucas 22: 21-23 (NBV21)

Maar weet wel dat degene die Mij zal uitleveren samen met Mij aan deze tafel aanligt. Want de Mensenzoon moet heengaan zoals het voor Hem bepaald is, maar wee de mens die Hem zal uitleveren. Ze vroegen zich onder elkaar af wie van hen zo iets zou kunnen doen.

Muzikaal intermezzo: Praise my soul**Schriftlezing: Lucas 22: 24-27 (NBV21)**

Toen ontstond er onder hen onenigheid over de vraag wie van hen de belangrijkste was. Jezus zei tegen hen: 'Vorsten oefenen heerschappij uit over de aan hen onderworpen volken, en wie macht heeft laat zich weldoener noemen. Laat dat bij jullie niet zo zijn! De belangrijkste van jullie moet de minste worden en de leider de dienaar. Want wie is belangrijker: degene die aanligt om te eten of degene die bedient? Is het niet degene die aanligt? Maar Ik ben in jullie midden als iemand die dient.

Korte overweging**Schriftlezing: Lucas 22: 28-30 (NBV21)**

Jullie zijn in al mijn beproevingen steeds bij Mij gebleven. Ik bestem jullie voor het koningschap zoals mijn Vader Mij voor het koningschap bestemd heeft: jullie zullen in mijn koninkrijk eten en drinken aan mijn tafel, en zetelen op een troon om recht te spreken over de twaalf stammen van Israël.

Lied 990: 1, 4, 5 - De laatsten worden de eersten (orgel)

1

De laatsten worden de eersten,
 wie knielde krijgt een troon,
 de knechten mogen heersen,
 de dienaar heet een zoon.

4

Wie zelf zich hoog verheffen,
 die slaat zijn oordeel neer,
 de bergen worden vereffend,
 de zee zwijgt voor de Heer.

5

Maar wie zich heeft gebogen
 voor wat Hij geboden heeft,
 die zal Hij ook verhogen
 zo waar Hij eeuwig leeft.

Schriftlezing: Lucas 22: 31-39 (NBV21)

Simon, Simon, weet dat Satan jullie voor zich heeft opgeëist om jullie als graan te mogen zeven. Maar Ik heb voor je gebeden opdat je geloof niet zou bezwijken. En als jij eenmaal tot inkeer bent gekomen, moet jij je broeders sterken.'

Simon antwoordde: 'Heer, ik ben zelfs bereid om met U de gevangenis in te gaan en te sterven.' Maar Jezus zei: 'Ik zeg je, Petrus, deze nacht zal de haan niet kraaien voordat je driemaal geloofchend hebt dat je Mij kent.'

Daarna zei Hij tegen hen: 'Toen Ik jullie uitzond zonder geldbuidel, reistas en sandalen, kwamen jullie toen iets tekort?' 'Niets!' antwoordden ze. Hij zei: 'Maar wie nu een geldbuidel heeft, moet die meenemen, evenals zijn reistas, en wie er geen heeft moet zijn mantel verkopen en zich een zwaard aanschaffen. Want Ik zeg jullie: wat geschreven staat, moet in Mij tot vervulling komen, namelijk: "Hij werd gerekend tot de wettelozen." Inderdaad, nu wordt voltrokken wat over Mij gezegd is.' Ze zeiden: 'Kijk Heer, hier zijn twee zwaarden.' Maar Hij zei tegen hen: 'Genoeg hierover!' Hij vertrok en ging volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg. De leerlingen volgden Hem.

Gebed, gezamenlijk uitgesproken

Onze Vader die in de hemel zijt, uw naam worde geheiligd, uw koninkrijk kome, uw wil geschiede gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze, want van U is het koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.

Amen

Gedicht: De verkwisting - Jaap Zijlstra

*Tussen de mannentaal
die zich verhardt,
tussen de stemmen
die langzaam verstenen*

*– de ene hand
wast de andere,
Pilatus in marmer;
het verraad
gaat van mond tot mond,
Judas in kalksteen –*

*het geluid
van een brekende kruik,
brekend hart,
balsem stroomt als een klaaglied,
doortrekt zijn kleed,
zijn huid, zijn haar,
heel het verstoorde huis
– Herodes wordt de geur gewaar,
de hogepriester,
zelfs de soldaten
die zijn kleed verdobbelen
snuiven de mirre –*

*dat ene gebaar,
meer dan tienduizend woorden*

Samenzang: Lied 575: 1 Jezus leven van ons leven (orgel)

Jezus, leven van ons leven,
Jezus dood van onze dood,
Gij hebt U voor ons gegeven,
Gij neemt op U angst en nood,
Gij moet sterven aan uw lijden
Om ons leven te bevrijden.
Duizend, duizend maal, o Heer,
Zij U daarvoor dank en eer.

We verlaten de kerk in stilte

Goede vrijdag 7 april 2023

Dit is de dag van doodstille duisternis.
Deze dag stierf Jezus aan het kruis.
Deze dag dooft het licht van Pasen en gaan
wij zwijgend uiteen.

Voorganger: ds. Koos Staat

Organist: Arie Heemsbergen

Muzikale medewerking: Robbert Bakker Selection

Ter overdenking

Hij kende de mensen van binnen
wist wat er was in ons hart
haat en verraad
doornen en spijkers
- toch, niet te geloven
heeft Hij ons liefgehad.

Welkom**Gebed - Avondgebed Luther**

Heer, blijf bij ons, want het is avond
en de nacht zal komen.

Blijf bij ons en bij uw ganse Kerk
aan de avond van de dag,
aan de avond van het leven,
aan de avond van de wereld.

Blijf bij ons
met uw genade en goedheid,
met uw troost en zegen,
met uw woord en sacrament.

Blijf bij ons
wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en van angst,
de nacht van twijfel en aanvechting,
de nacht van de strenge, bittere dood.
Blijf bij ons
in leven en in sterven,
in tijd en eeuwigheid. Amen.

Samenzang: Lied 562: 1, 2, 3 - Ik wil mij gaan vertroosten (orgel)

1

Ik wil mij gaan vertroosten
in 't lijden van mijn Heer,
die zelf bedroefd ten dode
ter neerboog keer op keer
en zocht in zijn ellende
naar troost om voort te gaan,
tot Hem wil ik mij wenden -
o Jesu, zie mij aan.

2

Hoe sloeg ik ooit uw woorden
weerspannig in de wind,
wilde niet zien of horen
hoezeer ik werd bemind,
mijn leven liep verloren,
uw stem bracht mij tot staan,
U bidt voor wie u hoonden –
o Jesu, zie mij aan.

3

Mijn Heer die om mijn zonden
in doem en duisternis
ontluisterd en geschonden
aan 't kruis gehangen is,
al ben ik U onwaardig,
mijn toevlucht is uw naam,
mijn redder, mijn genade –
o Jesu, zie mij aan.

Schriftlezing: Lucas 22: 40-44 (NBV21)

Toen Hij daar was aangekomen, zei Hij tegen hen: 'Bid dat jullie niet in beproeving komen.' En Hij liep bij hen weg, tot ongeveer een steenworp ver, en knielde daarna neer om te bidden. Hij bad: 'Vader, als U het wilt, neem dan deze beker van Mij weg. Maar laat niet wat Ik wil, maar wat U wilt gebeuren. Uit de hemel verscheen Hem een engel om Hem kracht te geven. Hij werd overvallen door doodsangst en bad nog vuriger; zijn zweet viel in grote druppels als bloed op de grond.

Samenzang: Lied 558: 1, 5 - Jezus om uw lijden groot (orgel)

1

Jezus, om uw lijden groot,
om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God,
Kyrie eleison.

5

Here, om uw bloedig zweet,
als Ge alleen de wijnpers treedt,
om de kelk vol bitter leed,
Kyrie eleison.

Schriftlezing: Lucas 22: 45-53 (NBV21)

Toen Hij na zijn gebed opstond en terugliep naar de leerlingen, zag Hij dat ze van verdriet in slaap waren gevallen, en Hij zei tegen hen: 'Waarom slapen jullie? Sta op en bid dat jullie niet in beproeving komen.'

Terwijl Hij nog sprak, kwam er opeens een horde mensen aan. Voorop liep de man die Judas heette, een van de twaalf; hij ging naar Jezus toe om Hem te kussen. Maar Jezus zei tegen hem: 'Judas, lever je de Mensenzoon uit met een kus?' Toen degenen die bij Hem stonden zagen wat er ging gebeuren, vroegen ze: 'Heer, zullen we er met het zwaard op los slaan?'

En een van hen haalde uit naar de dienaar van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af. Maar Jezus zei: 'Houd daarmee op!' Hij raakte het oor aan en genas de man. Tegen de hogepriesters en tempelwachters en de oudsten van het volk die op Hem afgekomen waren, zei Hij: 'U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om Mij te arresteren, alsof Ik een misdadiger ben! Dagelijks was Ik bij u in de tempel, en toen hebt u geen vinger naar Me uitgestoken, maar dit is uw uur, nu toont de duisternis haar macht.'

Korte overweging

Muzikaal intermezzo: Via Dolorosa (Sela)

Schriftlezing: Lucas 22: 54-62 (NBV21)

Ze grepen Hem vast en voerden Hem weg, en brachten Hem naar het huis van de hogepriester. Petrus volgde hen op een afstand. Ze staken een vuur aan midden op de binnenplaats en gingen eromheen zitten; Petrus voegde zich bij hen. Een dienstmeisje zag hem bij het vuur zitten, keek hem strak aan en zei: 'Die man hoorde er ook bij!' Maar hij ontkende het: 'Mens, ik ken Hem niet eens!' Even later merkte een ander hem op en zei: 'Jij bent ook een van hen!' Maar Petrus zei: 'Welnee man, helemaal niet.' En ongeveer een uur later zei nog iemand met grote stelligheid: 'Zeker, die man was ook in zijn gezelschap, hij komt immers ook uit Galilea. Maar Petrus zei: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' En op datzelfde moment, terwijl hij nog sprak, kraaide er een haan. De Heer draaide zich om en keek Petrus aan, en toen herinnerde Petrus zich de woorden van de Heer: 'Nog voor vannacht de haan gekraaid heeft zul je Mij driemaal verloochenen. Hij ging naar buiten en hilde bitter.

Samenzang: Opwekking 614 – Uw genade is mij genoeg (begeleiding door de Robbert Bakker Selection)

Zie hoe Jezus daar loopt in Jeruzalem,
met een kruis op zijn rug,
en een doornenkroon.
Hoor de menigte schreeuwt en roept:
'Kruisigt Hem!'
Zo gaf God zijn eigen Zoon.
Zie het Lam aan het kruis
daar op Golgotha,
als de koning der Joden wordt hij veracht.
Zie de liefde voor ons in zijn ogen staan
als hij roept: 'Het is volbracht'.

-Refrein-

Ja, ik dank U voor uw genade, o Heer,
 dat U het kruis voor mij droeg.
 U bewijst uw genade aan mij telkens weer.
 Uw genade is mij genoeg.

In het rijk van de dood is Hij neergedaald.
 Ja, uit liefde voor ons heeft Hij dit gedaan.
 Maar de steen van het graf is
 nu weggehaald,
 Jezus leeft, Hij is opgestaan.

-Refrein-

Ja, ik dank U voor uw genade, o Heer,
 dat U het kruis voor mij droeg.
 U bewijst uw genade aan mij telkens weer.
 Uw genade is mij genoeg,

En nu kom ik tot U met vrijmoedigheid,
 met ontzag en respect
 kniel ik voor U neer.
 U bent Koning en God tot in eeuwigheid,
 U bent Jezus, de hoogste Heer.

-Refrein-

Ja, ik dank U voor uw genade, o Heer,
 dat U het kruis voor mij droeg.
 U bewijst uw genade aan mij telkens weer.
 Uw genade is mij genoeg,
 uw genade is mij genoeg.

Schriftlezing: Lucas 22: 63-71 (NBV21)

De mannen die Jezus gevangenhielden, dreven de spot met Hem en geselden Hem. Ze blinddoekten Hem en zeiden: 'Profeteer nu maar, wie is het die Je geslagen heeft?' En ze zeiden nog tal van andere lasterlijke dingen tegen Hem.

Toen het dag werd, kwam de raad van oudsten van het volk bijeen, hogepriesters zowel als schriftgeleerden, en ze leidden Hem voor in hun raadszitting. Ze zeiden: 'Als U de messias bent, zeg het ons dan.' Maar Jezus antwoordde: 'Als Ik het u zeg, gelooft u Mij toch niet. En als Ik een vraag stel, antwoordt u niet. Maar vanaf nu zal de Mensenzoon gezeten zijn aan de rechterhand van God, de Machtige.' Toen zeiden allen: 'U bent dus de Zoon van God?'

Hij antwoordde: 'U zegt dat Ik het ben.' Ze zeiden: 'Waarvoor hebben we nog getuigenverklaringen nodig? We hebben het immers zelf uit zijn eigen mond gehoord!'

Samenzang: Lied 558: 6, 7 - Om het zwijgen, het geduld (orgel)

6

Om het zwijgen, het geduld,
waarmee Gij de wet vervult,
als men vrucht'loos zoekt naar schuld,
Kyrie eleison.

7

Om het woord van godlijk recht
dat Gij tot uw rechters zegt,
zelf hebt Ge uw geding beslecht,
Kyrie eleison.

Schriftlezing: Lucas 23: 1-7 (NBV21)

Ze stonden allen op en leidden Hem voor aan Pilatus. Daar brachten ze de volgende beschuldigingen tegen Hem in: 'We hebben vastgesteld dat deze man ons volk van het rechte pad afbrengt en de mensen ervan weerhoudt belastingen aan de keizer te betalen, en dat Hij van zichzelf zegt dat Hij de messias is, de koning.' Pilatus vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' Jezus antwoordde: 'U zegt het.' Daarop zei Pilatus tegen de hogepriesters en de samengeschoolde menigte: 'Ik vind niets waaraan deze man schuldig is.' Maar ze bleven hardnekkig beweren: 'In heel Judea ruit Hij met zijn ondericht het volk op, van Galilea tot hier!' Toen Pilatus dit hoorde, vroeg hij of Jezus uit Galilea kwam, en toen hij beseftte dat Hij onder Herodes' gezag viel, stuurde hij Hem naar Herodes, die op dat moment in Jeruzalem verbleef.

Muzikaal intermezzo – Het ruwhouten kruis – Johannes de Heer

Schriftlezing: Lucas 23: 8-12 (NBV21)

Herodes was bijzonder blij toen hij Jezus zag, want hij wilde Hem al heel lang ontmoeten omdat hij veel over Hem gehoord had. Bovendien hoopte hij Hem een wonder te zien doen. Hij ondervroeg Hem uitvoerig, maar Jezus antwoordde hem niet één keer. De hogepriesters en de schriftgeleerden die erbij stonden, brachten zware beschuldigingen tegen Hem in. Hierop begonnen Herodes en zijn soldaten Jezus te honen, en ze dreven de spot met Hem door Hem een pronkgewaad om te hangen. Zo stuurde hij Hem terug naar Pilatus. Op die dag werden Herodes en Pilatus vrienden, terwijl ze altijd elkaars vijanden waren geweest.

Samenzang: Lied 558: 8 - Om de doornen (orgel)

Om de doornen van uw kroon,
 om de gees'ling en de hoon,
 roepen wij, o Mensenzoon,
 Kyrie eleison.

Schriftlezing: Lucas 23: 13-25 (NBV21)

Pilatus riep de hogepriesters en de leiders en het volk bij zich en zei tegen hen: 'U hebt die man voor mij gebracht als iemand die het volk van het rechte pad afbrengt, maar u weet dat ik Hem, toen ik Hem in uw bijzijn verhoorde, aan geen van de zaken waarvan u Hem beticht schuldig heb bevonden. En Herodes evenmin, hij heeft Hem immers naar ons teruggestuurd; Hij heeft niets gedaan waarop de doodstraf staat. Dus zal ik Hem vrijlaten, nadat ik Hem heb laten geselen.' Maar ze begonnen met zijn allen luidkeels te schreeuwen: 'Weg met Hem! Laat Barabbas vrij!' Deze laatste was gevangen-gezet wegens een oproer dat in de stad had plaatsgevonden en wegens moord. Pilatus praatte opnieuw op hen in omdat hij Jezus wilde vrijlaten. Maar ze schreeuwden het uit: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Voor de derde maal zei hij tegen hen: 'Wat heeft die man dan misdaan? Ik heb niets gevonden waarvoor Hij de doodstraf verdient. Dus zal ik Hem vrijlaten, nadat ik Hem heb laten geselen.' Maar ze bleven luidkeels eisen dat Hij gekruisigd zou worden, en met hun geschreeuw wonnen ze het pleit: Pilatus besloot hun eis in te willigen. Hij liet de man gaan die wegens oproer en moord gevangen was gezet en om wiens vrijlating ze hadden gevraagd, en leverde Jezus over aan hun willekeur.

Korte overweging**Samenzang: Opwekking 575 – Jezus alleen (begeleiding door de Robbert Bakker Selection)**

Jezus alleen, ik bouw op Hem
 Hij is mijn hoop, mijn lied, mijn kracht.
 Door stormen heen hoor ik zijn stem,
 dwars door het duister van de nacht.

Zijn woord van liefde dat mij sust
 verdrijft mijn angst; nu vind ik rust!
 Mijn vaste grond, mijn fundament;
 dankzij zijn liefde leef ik nu.

Jezus alleen werd mens als wij;
 klein als een kind, in kwetsbaarheid.
 Oneindig veel hield Hij van mij,
 leed om mijn ongerechtigheid.

En door zijn offer werd ik vrij,
 Hij droeg mijn straf, Hij stierf voor mij,
 ontnam de dood zijn heerschappij;
 dankzij zijn sterven leef ik nu.

Daar in het graf, in dood gehuld,
 leek al zijn macht tenietgedaan.
 Maar, o die dag, dat werd vervuld:
 Jezus, de Heer is opgestaan!

Sinds Hij verrees in heerlijkheid
 ben ik van vloek en schuld bevrijd
 Ik leef in Hem en Hij in mij;
 dankzij zijn bloed ben ik nu vrij.

Geen levensangst, geen stervensnood;
 dat is de kracht, waar ik in sta.
 Van eerste stap tot aan de dood
 leidt Hij de weg waarop ik ga.

Geen duivels plan of aards bestaan
 kan mij ooit roven uit zijn hand.
 Als Hij verschijnt, roept Hij mijn naam;
 in die verwachting houd ik stand.
 In Hem alleen, in Hem alleen!

Schriftlezing: Lucas 23: 26-32 (NBV21)

Toen Jezus werd weggeleid, hielden de soldaten een zekere Simon van Cyrene aan, die net de stad binnenkwam. Ze legden het kruis op zijn rug en lieten hem het achter Jezus aan dragen. Een grote volksmenigte volgde Jezus, waaronder veel vrouwen die over Hem weeklaagden en zich op de borst sloegen. Jezus keerde zich echter naar hen om en zei: 'Dochters van Jeruzalem, huil niet om Mij. Huil liever om jezelf en je kinderen, want weet, de tijd zal aanbreken dat men zal zeggen: "Gelukkig wie onvruchtbaar is, gelukkig de moederschoot die niet gebaard heeft en de borst die geen kind heeft gezogd." Dan zullen de mensen tegen de bergen zeggen: "Val op ons neer!" en tegen de heuvels: "Bedek ons!" Want als dit gebeurt met het jonge hout, wat zal het verdorde hout dan niet te wachten staan?'

Samen met Jezus werden nog twee anderen, beiden misdadigers, weggeleid om terechtgesteld te worden.

Muzikaal intermezzo: Zie hoe Jezus lijdt voor mij (Sela)

Schriftlezing: Lucas 23: 33-43 (NBV21)

Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, kruisigden ze Hem, samen met de twee misdadigers, de een rechts van Hem, de ander links. Jezus zei: 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.' De soldaten verdeelden zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen. Het volk stond toe te kijken. De leiders hoonden Hem en zeiden: 'Anderen heeft Hij gered; laat Hij nu zichzelf redden als Hij de messias van God is, zijn uitverkorene!' Ook de soldaten dreven de spot met Hem, ze gingen voor Hem staan en boden Hem water met azijn aan, terwijl ze zeiden: 'Als Je de koning van de Joden bent, red jezelf dan!' Boven Hem was een opschrift aangebracht: 'Dit is de koning van de Joden'. Een van de gekruisigde misdadigers zei spottend tegen Hem: 'Jij bent toch de messias? Red jezelf dan en ons erbij!' Maar de ander wees hem terecht met de woorden: 'Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God nu je dezelfde straf ondergaat? Wij worden terecht gestraft: het is ons verdiende loon. Maar die man heeft niets verkeerd gedaan.' En hij zei: 'Jezus, denk aan mij wanneer U in uw koninkrijk komt.' Jezus antwoordde: 'Ik verzeker je: nog vandaag zul je met Mij in het paradijs zijn.'

Samenzang: Lied 576: 1, 6 - O hoofd vol bloed en wonden (orgel)

1

O hoofd vol bloed en wonden,
bedekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed geschonden,
Uw kroon een doornenkroon,
o hoofd eens schoon en heerlijk
en stralend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deerlijk!
Ik groet U vol ontzag.

6

Wanneer ik eens moet heengaan
 ga Gij niet van mij heen,
 laat mij dan niet alleen gaan
 niet in de dood alleen.
 Wees in mijn laatste lijden,
 mijn doodsangst, mij nabij.
 O God, sta mij terzijde,
 die lijdt en sterft voor mij.

Schriftlezing: Lucas 23: 44, 45 (NBV21)

Rond het middaguur werd het donker in het hele land doordat de zon verduisterde. De duisternis hield drie uur aan. Toen scheurde het voorhangsel van de tempel doormidden.

Korte overweging

Schriftlezing: Lucas 23: 46, 47 (NBV21)

En Jezus riep met luide stem: 'Vader, in uw handen leg Ik mijn geest.' Toen Hij dat gezegd had, blies Hij de laatste adem uit. De centurio zag wat er gebeurd was en loofde God met de woorden: 'Werkelijk, deze mens was een rechtvaardige!'

De paaskaars wordt gedooft door de Ouderling van Dienst.

In stilte verlaten wij de kerk, maar niet zonder hoop, want Zijn sterven maakt ons vrij.

Stille zaterdag 8 april 2023

In afwachting van Pasen

Voorganger: ds. Koos Staat

Organist: Marco Vriend

Muzikale medewerking: Robbert Bakker / Eva Kooiman

Ter overdenking

Man van smarten, man van lijden,
werd gemeden, werd veracht.
Onopvallend, zonder schoonheid,
droeg Hij alle schuld
en droeg Hij alle last.

Stilte**Samenzang: Psalm 65 : 1 en 2 Nieuwe Psalmberijming (orgel)**

1

Vanuit de stilte klinkt ons zingen,
 God, die in Sion woont
 De dank voor al uw zegeningen,
 ontvangt U waar U troont
 U luistert als we tot U spreken
 Tot U komt al wat leeft
 De zonden konden mij niet breken,
 omdat U ons vergeeft

2

Gelukkig wie bij U vertoeven,
 uw woning is ons thuis
 Daar mogen wij uw zegen proeven,
 het goede van uw huis
 U antwoordt ons op grootse wijze
 U redt ons door uw hand
 De hele wereld zal U prijzen,
 de zee, de lucht, het land

Gebod

God, in het donker wachten wij,
 omdat ons leven soms zo tot stilstand is gekomen
 en wachten het enige is dat ons rest
 In het donker wachten wij,
 omdat we beseffen dat het ons aan
 kracht ontbreekt het duister te doorklieven
 In het donker wachten wij,
 met alles wat we meebrengen aan
 hoop en verwachting, aan zorg en verdriet,
 aan schuld en verlorenheid
 In het donker wachten wij en roepen uw Naam,
 dat U met ons bent
 Omwille van uw naam, omwille van uw trouw roepen we tot U
 Om uw vrede, om hoop, om uw licht, om opstanding
 Amen

Gedicht – Dit is het uur (Jan Mul)

*Dit zijn de uren zonder kleuren,
de dag is duister als de nacht
Verbijsterend is dit gebeuren,
een stem roept luidt: Het is volbracht*

*Dit is het uur van de voldoening,
In tweeën scheurt een tempelkleed
Een offerlam sterft tot verzoening,
bevochten door onzegbaar leed*

*Dit is het uur van schrik en beven,
waarin zelfs graven open gaan
En heiligen, zijn dood ten leven,
verkondigd, zijn opgestaan*

*Dit is het uur van de bezinning,
van duisternis en dageraad
Dit is het uur van overwinning,
waar dood in leven overgaat*

Muzikaal intermezzo: Opwekking 464 - Wees stil voor het aangezicht van God**Schriftlezing: Lucas 23 : 50-53 (NBV21)**

Er was ook een man die Josef heette en afkomstig was uit de Joodse stad Arimatea. Hij was een raadsheer, een goed en rechtvaardig mens, die de komst van het koninkrijk van God verwachtte en niet had ingestemd met het besluit en de handelwijze van de raad. Hij ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Nadat hij het lichaam van het kruis had gehaald, wikkelde hij het in linnen doeken en legde het in een rotsgraf dat nog nooit was gebruikt.

Samenzang: Opwekking 470 (orgel)

Heer, als ik denk aan wat U voor mij deed,
dan kan ik U alleen maar danken
En als ik denk aan de strijd die U streed,
dan kan ik U alleen maar danken

Angst en verdriet in Getsémane,
 door uw eigen vrienden verlaten
 en verraden door een kus
 geschopt en geslagen,
 omdat U zoveel van mij hield

Heer, als ik denk aan wat U voor mij deed,
 dan kan ik U alleen maar danken
 En als ik denk aan de pijn die U leed,
 dan kan ik U alleen maar danken

Doornen op uw hoofd, een speer in uw zij,
 spijkers door uw handen en voeten,
 van het leven beroofd, om te sterven voor mij,
 U die zoveel van mij hield

Heer als ik denk aan wat U voor mij deed,
 dan kan ik U alleen maar danken
 En als ik denk aan de strijd die U streed,
 dan kan ik U alleen maar danken

Schriftlezing: Lucas 23 : 54-56 (NBV21)

Het was de voorbereidingsdag, de sabbat was bijna aangebroken. De vrouwen die met Jezus waren meegereisd uit Galilea, waren Josef gevolgd. Ze zagen het graf en zagen ook hoe Jezus' lichaam er werd neergelegd. Daarna gingen ze naar huis, waar ze geurige olie en balsem bereidden. Op sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht.

Muzikaal intermezzo - Opwekking 633 - Agnus Dei

Korte overweging

Samenzang: Johannes de Heer 154 vers 1 en 2 (orgel)

Stilte over alle landen, in deze nacht
 Vouwen wij tezaam de handen, voor deze nacht
 Welke zonden wij bedreven,
 wil ze, Here, ons vergeven
 God wil goede rust ons geven, in deze nacht

Stilte over alle landen, in deze nacht
 Vouwen wij tezaam de handen, voor deze nacht
 God zal voor ons allen zorgen,
 tot het dagen van de morgen
 Veilig en bij Hem geborgen, zijn wij vannacht

Opnieuw aanvaarden van onze doop

Mensen van God, in de doop is de beweging zichtbaar die Jezus maakte: begraven worden en uit de dood zijn opgewekt
 Ooit zijn wij gedoopt – redding door het water heen

Wij denken terug aan onze doop, gaan staan en luisteren naar de volgende vragen:

- Gelooft u in God de Vader, onze Schepper en Verlosser?
- Wilt u Christus volgen, zijn Zoon, onze gekruisigde en opgestane Heer?
- Vertrouwt u zich toe aan de Heilige Geest die ons leven vernieuwt?

De gemeente antwoordt: Ja

Samenzang: Gezang 135 op de melodie van Hoor de engelen zingen (orgel)

Ik geloof in God de Vader,
 die almachtig, wijs en goed,
 aard en hemel heeft geschapen,
 vorm en kleur in overvloed
 Die de stilte heeft doorbroken
 en zichzelf heeft uitgesproken
 in het vleesgeworden Woord
 opdat ieder naar Hem hoort
 Dat is wat ik hier belijd,
 mijn geloof, mijn zekerheid

Ik geloof in Jezus Christus,
 Zoon van mensen, Zoon van God
 die als Redder van de wereld,
 werd gekruisigd en gedood
 Maar die opgestaan ten leven,
 hemelhoog nu is verheven,
 boven heerschappij en macht
 die ten onder wordt gebracht
 Dat is wat ik hier belijd,
 mijn geloof, mijn zekerheid

Ik geloof in God de Trooster,
 die van oudsher, wereldwijd,
 overal zijn volk vergadert
 en tot dienen toebereidt
 Met Gods kinderen verbonden,
 In vergeving van mijn zonden,
 mag ik op de jongste dag
 opstaan, leven met een lach
 Dat is wat ik hier belijd,
 mijn geloof, mijn zekerheid

Schriftlezing: Lucas 9 : 22-24 (NBV21)

Hij zei: 'De Mensenzoon zal veel moeten lijden en door de oudsten, de hogepriesters en de schriftgeleerden worden verworpen en gedood, maar op de derde dag zal Hij uit de dood worden opgewekt.'

Tegen allen zei Hij: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en Mij volgen. Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen; maar wie zijn leven verliest omwille van Mij, zal het behouden.

Muzikaal intermezzo: Wind – Brian Crain

Samenzang: Lied 601 : 1 en 3 (orgel)

Licht dat ons aanstoot in de morgen
 Voortijdig licht waarin wij staan
 Koud, een voor een, en ongeborgen
 Licht overdek mij, vuur mij aan
 Dat ik niet uitval, dat wij allen
 zo zwaar en droevig als wij zijn
 niet uit elkaars genade vallen
 en doelloos en onvindbaar zijn

Alles zal zwichten en verwaaien
 wat op het licht niet is geijkt
 Taal zal alleen verwoesting zaaien
 en van ons doen geen daad beklijft
 Veelstemmig licht, om aan te horen
 zolang ons hart nog slagen geeft
 Liefste der mensen, eerstgeboren,
 licht, laatste woord van Hem die leeft

De brandende Paaskaars wordt binnengebracht door Milan van der Helm

Voorganger: Het Licht van Christus!

Zegen

Wij ontvangen de zegen:

De Here zegene U en Hij behoede U
 Moge de liefde van God uw harten verwarmen
 Moge het licht van God U beschijnen op uw weg
 De Here zegene U en Hij behoede U

**We geven elkaar het licht van Pasen door en dragen het licht als
 Lichtdragers mee naar buiten**

We zingen hierbij Lied 598 : (orgel)

Als alles duister is,
 ontsteek dan een lichtend vuur
 dat nooit meer dooft,
 een vuur dat meer dooft

Het feest van Christus opstanding wordt voortgezet op Paasmorgen.

De symbolische schikkingen zijn verzorgd door Marijke van Krieken en Geranda Mantel.

De diensten van de drie dagen voor Pasen zijn één doorlopende viering. Votum en Groet zijn er alleen in de eerste dienst, de Zegen alleen in de laatste.